

Слозю

Республиканы жеринде байыкъландырычу эмда жарашдырычу производствол кыурауну юсюнден сѣлешингенди

Тюнене Правительствону юйюнде КъМР-ни Башчысы Ю.А. Коков «Вольфрам» Компания» АО-ну президенти М.М. Горбачев эмда «Ростех» кырал корпорацияны баш предпритияларындан бири «РТ-Развитие бизнеса» ООО-ну генеральный директору А.Н. Назаров бла ишти тобешу бардырганды.

Ушакны кезиунде республиканы жеринде тау-байыкъландырычу эмда жарашдырычу производствол кыурауну, Тырнауузда вольфрам-молибден магъаданы кызып эмда хайырланы башлауну, «Кабалковольфрам» инновациялы бийик технологиялы предпритияны кыурулушун бардырычу амалларын тынгылы сюзгенди. «Жол картада» белгиленгенге керѣ ол бийыл июнь айда башланарыктыды.

Жаңы производство бир жылга 4 минг тоннага дери продукция чыгарыктыды эмда ич рыноку бийик качестволу вольфрам ангидрид бла топусунай жалчытырга онг берликки. Тырнауузда тау-байыкъландырычу комбинаты жаңгыртуу жаңы бла инвестиция программаны кыурауга энци эс бурулганды.

Сизиге салайкы: 2016 жылда ноябрьде Россейни Президенти В.В. Путин РФ-ни Правительствосуна Тырнауузда вольфрам-мо-

либден магъаданы кызып эмда жарашдырып башлауну проектинге анга сейрлеры болгъан организацияла бла бирге энтта да кыайтар кырагъа, кыоранчларын тергерге эмда оюмларын билдирдирге буюргъан эди.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосуна пресс-службасы.

Жолгъуу

Тюнене Нальчикни темир жол вокзалына «Хорлам» ретро-поезд келип тохтаганды. Анга тоберге КъМР-ни Парламентини депутатлары, министрстволаны бла ведомстволаны, жамауат организациялары келечилери, Улуу Ата журт урушуну, урунууну да ветеранлары, школчула, студентле, нальчикчиле да кѣп санда келген эдиле.

Кыуандыргъан эмда жүреклене кыозгъагъан «Хорлам» поезд

Тобешу

Концлагерьледе азаплыкъ чекгенле ачы жылланы эсгергенди, жаш тѣлюге насийхат сѣзле айтхандыла

11 апрельде битеу дунияда да фашист концлагерьледе тургъанла эркин этилген кюн белгиленеди. Аны тарыкы 1945 жылда Бухенвальдны тутмаклары, бирге жыйылып, гитлер-

Абадан, сабий, къарт – бери тоштенли барысын да ёлком сакълаганды. Алай сау кыалгъанла да, кѣп туююп эселе да, болгъандыла. Бююнлюкде Къабарты-Малкъарда фашист

Абаданланы Нальчикни 9-чу номерли орта школуну окъучулары алгъышлагъандыла, алагъа, уруш жыллада, ючгоп письмола бергенди. Ала уа Улуу Ата журт уруш бошагъанлы 72 жыл озгъанды, алай немис-фашист уучлачула этген зорлукъ эсдеди, уруш салгъан жарала сау болмаидыла, дегенди. Ёлюмно лагерлерине, ала уа 14 мингден кѣп эдиле, 18 миллион адам тошгенди, аладан беш миллиондан асламы Совет Союзну граждандлары болгъандыла, онбир миллион ёлгенди. Аланы юслеринде медицина жаны бла сынаула этилгенди, аладан кѣлени жашаулары крематорийледе бла газ камералада юзюлгенди.

аурууладан жан бергенди, ёлюмно фабрикаларындан төрт миллиондан аслам бала ата-аналарына кыайтмагъандыла. Жыйылгъанла, бир минутту шош туруп, ажымы ёлгенли эсгергенди. Урушну, ёлюмно лагерлеринде жан бергенли юслеринден назмула, жырла, шинжили темир чыбыкълардан кырагъан мууда жашчыкъланы бла кызыкъланы суратлары кѣз жашланы келтиргенди, жоркленге жетгенди. Абданла да, окъучуланы сѣзлерине тынгылай, сынагъан зорлуклары эслерине тюше, жиямукъларын тыламгъан эдиле. Болсада, аланы бирини да бетинде озгорулукуну сувансы окъуна эсленгенди, ала сабырлыкъларын, жашагъа соймекликлерин, игилеге ийанчуларын тас этилгенлери бла сейрсиндиреди, бизге, жаш тѣлюге, адамлыкъланы юлгосун кѣргюстеди.

чилиге кыажу туруп, эркинликерин кыорулагъанларындан башланады. Ол да улуу хорламадан бириди, нек дегенде адамланы кѣбюсю фронтта угъай, былай жерледе зорлукдан, азаплыкдан, артыкълыкдан жоюлгъандыла.

концлагерьледе азап чеккен 52 инсан жашайдыла. Ала бие республиканы Жамауат палатасында, алгъа жылладача, быыл да тобешу болгъанды. Аланы татып ашарыкыла бла сыйлагъандыла, сауыгъала бергенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Кенгеу

Электрон амал бла жумушланы тамамлауну хайыры ким да сезерчады

КъМР-ни Парламентинде Экономика, инвестицияла эмда предпринимательство жаны бла комитетини кенгешинде бизни республикада кырал эм муниципал жумушланы электрон халда тамамлау кыалды кыурлгъанын юсюнден сѣлешингенди.

Комитетини башчысы Заур Апшев кесини ал сѣзонде анга иги багъа бичгенди. «Республиканы Башчысы Юрий Коков Парламентте бийылгы Посланысында айтханын керѣ, кѣп жумушланы тамамлагъан арала (МФЦ-ла) бююнлюкде Къабарты-Малкъарны битеу районларында бла шахар округларында кыуралгъандыла. Алай бла адамланы барына да былай жумушланы «Бир терезе» деген амалны юсю бла тамамларча онг барды. РФ-ни Президентини буйругунда уа аны эз азы бла 90 процентге жетдирдирге кереклисини юсюнден айтыла эди. Кесигиз керѣ-сиз бу борч артыгыз бла окъуна

толтурулгъанын. Ол игиди, алай дагыда бу системаны ишин андан ары да игилендирдирге болукъду», - дегенди ол. КъМР-ни Экономиканы айныуу министрствосуну электрон жумушла эмда управление системала департаментини таматасы Чочайланы Мариян кесини докладында айтханын керѣ, бююнлюкде республикада 200 кырал эмда 92 муниципал жумушланы тамамларга онг барды. 2012-2016 жылланы чеклеринде аладан 199-су электрон халга кѣчюролгенди. Министрство хар жыл сайын бардырылган тинтулеге керѣ, былай жумушланы электрон халда тамамлау жаңы бла республика саулай кыурада 65-чи жерни алады. Шимал-Кавказ федерал округда уа жаланда Староролье крайына хорлатады. Алай болууну игилендирю умудда дайым эти этилгенди турады, деп ишандыргъанды докладчы.

власть органланы араларында 132 жумушну тамамлауну юсю бла электрон халда байламлыкъла кыуралгъанды.

Бызы бла МФЦ-ны башчысы Аслан Афаунов аны ишин юсюнден толу информация билдиргенди. Алай бла былтър бу учреждение 501 мингден аслам жумуш тамамлаганды. Бурунгу жыл бла тѣнглешдиргенде, ёсюм 1,5 керѣден артык болгъанды, аны аллында жылдан а - 3,5 керѣге.

Сагъынылгъан министрствону мониторинг бардыргъан системасына 230 минг жуап жиберилгенди. Аланы кѣп кыалмай бары да ведомствону ишине иги багъа берилгенни кѣргюзте эдиле.

Араны ишинде бир игилиги – ары завленинини ким сыйкс да бердирге эркини, учрежденени ёлбюмо ол жашагъан жерде-миди огъесе угъай – башкысы жокъду. Кеслерине приѣмгъауа алындан окъуна жазылгъауа болукъду.

Республикада толтуруучу, жер-жерли эмда федерал

Ахыры 2-чи бетдеди.

БАЙЛАМЛЫКЪЛА

Кадрла хазырлауну кыайгысын керѣ

Къабарты-Малкъар кырал университетде вузу ректору Юрий Альгудов эм «Снежный барс» атлы кыонак юйлени кызууну директорларыны советини председатели Цийкъанланы Мухаммет келишимге кыол салгъандыла. Аны чеклеринде сагъынылгъан сѣтени бизни республикада Минги тауну тийресинде эм КъЧР-де Доммаиде орналгъан кыонак юйлеринде практикалары бардырыкълдыла, алада ишлеп кыалырга да болукъдула.

Ректор, жыйылгъанланы алларында сѣлеше, келишимни жалаанда окъуу юйге улуу магъанасы болуп кыалмай, аны республиканы айныуна да кыошумчулугун белгилегенди. Выпускниклени 80 проценти биринчи жылда окъуна ишчи жер табарга кереклисин айта, университет бююнню ишлемерине тийишли специалитени хазырлауга эс бургъанын бла бирге ол жумушну жалчытырга ие кѣзден кыарагъанын анылатханды. Был-

лай байламлыкъ кадрла, илму жаңы бла да ахшы торлениулеге келтирилген да чертенди.

Цийкъан улу уа, ал кезиуде стажировкага севиз студентни чакырып, ызы бла аланы ишге тохташуларына да сепбик этерге белгиленгенни билдиргенди. Жаш тѣлю

КъМКУ-ну пресс-службасы.

Бизнас

Тилибизни билдирге себеплик этгени ючюн багъалайма

Мен эрттендери бери жашайма шахарда. Аушггерден кѣчгерине. Анда тургъанымда да жаздыра эдим. Ёз тилибизде чыккъан газетибизни. Бери келгени да, бир жыл кыалмай алама. Тилибизни билдирге улуу себеплик этгени ючюн алгъа сабийлеге окъутуп турганма.

ангылатама. Аны хайырыдан туудукълары аны тиллеринде аруу, шакъ сѣлешдиле. Къайсы тили да билген игиди, алай адам бек алгъа ёз тилин билдирге тийишди. Бу ишге «Заман» газетибиз улуу себеплик этеди. Ол шахарда, сабийлеге окъутуп турганма. Ала ёсди, юкдегили болды. Аллында ахшылыгъандан, туудукъла да бар. Тамата шолгъа барды. Окъуй, жазса биледи. Энди уа газетни анга окъутам, гитчеле уа тынгылайдыла. Билмеген сѣзлерин

АТАБИЙЛЫНИ Сагъыт. Нальчик шахар.

Электрон амал бла жумушланы тамамлауу хайыры ким да сезерчагы

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
РФ-ни Экономиканы айнтыу министерствосу былыр май айдан башлап ноябрьге дери МФЦ-лада гиче эмда орта бизнесни жумушларын тамамлауу жаны бла проекти сынуу халда 39 регионда бардыртынды. Анда «Пунша практика организации» предоставления услуг АО «Корпорация МСП» деген номинацияда Къабарты-Малквар Республика алчы болганды.

Бюгюнлюкде уа гиче эмда орта бизнес бла кюрешгенлеге, сора аны энди башларга умуту болганлагга учрежденияны бөлүмлеринде 202 жумуш тамамларга он бериледи. Ала кеслери да тогуз сферага бөлүнөдө: бизнес-старт, эл мюк, сатуу

ауу, автотранспорт бизнес, медицинада энчи иш, жамауатха аш-азык хазырлау, кыруулуш эмда жеринден тепдирилген молкноу регистрациясын этиу, бизнесге кырал эмда муниципал себеллик этиу, предпринимательствоуу бла кюрешгенлени ондуруу.

Жыйылдыда сакъатлагга, врачланы айтхандарын этип жашаган жерлеринден ары-бери чыгаарга онглры болмаганлагга да былай жумушланы юйлөрине барып тамамлауу ошондон да селешингенди. Специалисте ала алылары барылганы ючюн хакъ телерге керек болмаганы да белгиленгенди.

Комитетни таматасыны орунбасары **Алексей Войтов** МФЦ-лада берилген жумушланы санын к-

бейтир умут бармыды деп сорганды аны башчысына. Аслан Афаунов айтханына кере, алай онуюн республиканы неда кыралны власть органыры этерге эркиндеди. «Нальчик шахар округу администрациясы да бу жаны бла бек тири ишейди бизни бла. Ара дагыда РФ-ни гражданыны паспортун, водителнины право-ларын берип эмда алышындарып башлаганды. Алай бла кесигиз керексиз берилген жумушланы саны аз-аздан көбөйө барганын», - дегенди ол. КЪМР-ни Башчысыны Парламенте эмда сюд органды келечиси **Мадина Дышекованы** уа республикада жашаганланы санын эсге алында МФЦ-ла жетишемдиле деген сорууну бу жаны бла жарсыу болмаганын

билдиргенди Афаунов.
Депутатта кеслери да араны бөлүмлерине барганларында анда ала аны жумушларына кыалай кыраганларыны ошондон оюмларын билдиргенди. Саулай алып айтханда, учрежденияны ишине ала бары да иги багга бергенди.

Бу таманы юсю бла Росреестри бөлүмюно таматасы **Анна Тонконог** бла МБД-ны КЪМР-де миграция вопроса жаны бла управленисыны башчысыны ордунбасары башчысыны электрон халда берген бөлүмюно таматасы полицияны полковниги **Аслан Каранашев** да сөлөшкен эдиле.

Росреестри КЪМР-де управленисыны таматасы **Артур Жему-**

ков да бу ведомствону быйылгы жылга борчларыны ошондон кысыха айтханды, аны жумушларын электрон халда берууну синдириуге, башха ведомстволуу бла информация байламлыкка кырауга аслам эс бурулугун чертгенди. Жер-жерли власть органла бла алай байламлыкка кыралмаганыны хатасында кырал регистраци этиуде кеп чырмауула болганын да энчи белгилегенди.

Кенгешде айтылган оюмланы эсге алып, Парламентни экономика, инвестиция эмда предпринимательствоуу жаны бла комитети тийишли оюнула этгенди.

КЪМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Къууандырган эмда жүреккени кыозгыбаган «Хорлам» поезд

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
«Бу поездин кыргенин кыюу кыоролук кылаптыр. Ма мен да хазырлап келеримин окуяна уултамна. Кыралыкыны махталуу жылларын, тарых кезуилерин, Улуу Хорламна байрамларын жаш адамланы кыатышларыны бла эсге салып бек аламат ишти. Аны себелли бу акцияны кыраганлагга улуу ыспас

Москвага келип тохтаганын да эсге салганды. «Биз бюгюн ветеранлагга сый-намыс беребиз, өлгөнлени улуу хурмет бла эсгерибиз. Кыабарты-Малкварда жашаганын да Хорламга салган кыйын-лакчы улуду. 60 миң адам кетгенди мындан фронтха. Аладан 33-сү Совет Союзуну Жигити деген атха тийишли болганды. Республика

сөлөшгенди. «Бизни жашла ма бу вокзалдан кеткенди кызауатха, алай а ала аны экиден бири кыаймаганды. Бюгюнлюкде Улуу Ата журт урушда хорламны демениги Совет Союз, аны айтхылык халкы келтиргенин билдирге керекдиле жаш адамла», - деп, ол жыйылганын араларында бир ветеран олтурганын да айтханды. Ол заманда поезд аны намысына улуу кычыгытып, гудок бергенди.

Жыйылганла ол кыялы урушда, арта анда тапкан жараладан да өлгөнлени бир минутту шох сюели эсгергендиле. Бзы бла республика сынгандан кыйынлыкканы юсперинден халпа айтылганды. Нальчикте уа «Акер махтаулыкчу шахары» деген ат аталганы да эсгертилгенди. Жигитлени атлары да туура этилгендиле.

Концерт программа да бай эди: аскер жырла дагыда бир кере эшилгендиле, орус эмда кавказ халкканы телсеулерни кыргозтолгендиле, назмула айтылганды. «Нальчук» юлюлю сабий тепсеу ансамблини жаш артистлерини аяк бюкелерин барысы да бек жаратхандыла. Ахырында уа Хорламы Байрагы ортагга чыгарылганды, кыонаккыла, ветеранла да суратха тошгендиле. Ыразылыкты болганы а вагонланы ичине кирип да кыргенди.

«Хорлам» поезд Шимал Кавказны темир жолларында бу акцияны жетини кере бардырады. Быйыл ол алтынчы апрельде башланып,

Концлагерьледе азаплык чекгенле ачы жылланы эсгергендиле, жаш төлюге насийхат сөзле айтхандыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Быйлай жыйылганы улуу маганалары барды. Ала, өсе келген төлюге тарыхыбызны ачылуу кезуилерин, дерсерин унутурмаганларынды тышында, ветеранлагга, лагериледен өткөнлере кеп этирдендиле, ала бюгюн халккыбызга керек болганларына тошкундоре. Алай отурулу ишени РФ-ни Коммунист партиясыны республикалы бөлүмюно комитетини секретары Заурбек Кумалав этгенди - ол кыонаккыны барысына да «Дети войны» деген юбилей майдалла такыганды. Ала аны атларында а Раиса Голиква ырызыйгычын Муса Джалильни «Варварство» деген назмуун окутуп билдиргенди.

Алгышлау сөзлени палатаны башчысыны **Хазратали Бердов**, аны орунбасары **Атталаны Жамал**, РФ-ни Жамауат палатасыны члени **Заурби Нахушев**, Урушуну, урунууну, Саутланган кючлени эм право низамны саклауу органыны ветеранларыны (пенсиячыларыны) организациларыны республикалы советини таматасы **Мухамед Шихабов**, Битеурсей халк фронтуну регион бөлүмюно башчысы **Евгений Бакаев**, палатаны Жаш

төлү советини башчысы **Оксана Чегемкова** алгышлагандыла.

- Сизни кез жашларыгызын көрүргө, лагериледе сынгандыгызын ошондон эшитирге бек кыйын эди. Уруш кююсүз болганды, кеп аманылыкка этилгендиле, адамла кырылгандыла. Алай битен бу артыкчылыктын тохтаган Улуу Хорлам да келгенди.

Быйлайда эсиме бурунгулуу тарыхчыны озган жылла тамблагга дерс болурга кереклисини ошондон сөзлери тошедиле. Бусагытта бола турган ишле сагсайтадыла, талай кыралла тюнегеги конилерин унутудыла. Огурусуз жылла кыайтарылмаз ючунда, бир бирге болурга, бир бири кыолларыбыздан тутарга тийишлибиз.

Биз мамырлыккыны, айныуну излейбиз, халккыбыз өмүрдө да кызауатны сыймегенди. Мен сизге жүрөккөн ыспас этеме, саулукчу, узак өмүрлүү болурга, хар кюногюз кыууанчандан толсун, - дегенди Атталаны Жамал.

Заурби Нахушев окуучула ол жылланы юсперинден халпаргаанларында кез жашларын кючтен тыйганын, ол заттаны кеслери сынгандан адамла нени сезгендерин алгышлаганды

кыйын болганын белгилегенди. Сиз чеккенди сабийлерге, тудуктарыгызы өмүрдө да керемесиле, деп кошканды ол.

Мухамед Шихабов да, ол отгурусуз ишлени юсперинден айта турууну, ала аны эсте тутууну өсе келген төлюнени тюз ниетте, игиликте юйретуде улуу маганасы болганын чертгенди. Аладыла кыралыбызны алгга элтирикке, ачылуу дерле алгга ол жангылычланы кыайтармазга болушурга. Сиз а ол кыадар артыкчылыктан сора сынгагансыз, бюгюмгенсиз, адамлыгыгызыны саклаганысыз, урушдан сора кыралыкыны кыайтармаз салганысыз, аны кючюн сау болуугуз дөгөнди.

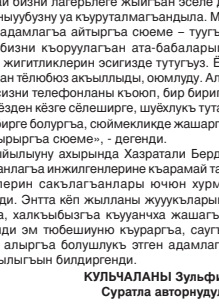
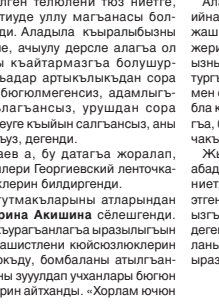
Евгений Бакаев а, бу даттага жоралат, фронтуну келечирни Георгиевский ленточканы юшерикирин билдиргенди.

Лагерилени тутмакларыны атларында 89-жыллык **Ирина Акшина** сөлөшгенди. Бу тобешууну кыраганлагга ырызыйгычын билдире, ол фашистлени кююсюзлуккенин унутур амаз жокду, бомбаланы атылганылары, патронланы зууудан учанлары бюгюн да эшитилгендерин айтханды. «Хорлам ючюн

бу айна оюнчюно кюнонде бошаллыккыды. Ары дери Махач-Кхалада, Грозныйде, Назрандыда, Прохладнада, Владикавказда да болганды. Мындан а Патгюрск эмда Черкесск шахарлагга бар-

лыккыды. Ол тохтаган станциялары хар биринде музыкалы сахна оюнула, документни материалла да кыргозтолгендиле.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алганды.

«Архызы» кепле сайлайдыла
2016/2017 жылда тау лыжалада уагыр болук кезуде «Архыз» курортуну 170 миңден артык адам жоклаганды. Ол а аны алындагы сезондон 47 проценте асламды, деп билдиргенди «Караочай-Черкес» РИА.

«Шимал Кавказны курортлары» АО-ну баш директоруну орунбасары Максим Губа айтханына кере, «Архызы» кыонаккыларыны 65 процентинден асламы анга жаныдан кыайтып келгендиле.

Чеченин устазлары - Битеурсей конурусуну лауреатлары **«Педагогический дебют - 2017»** Битеурсей конурусун Чечен Республикасында жети адам финалга чыкканды. Аны ошондон Instagramда региону башчысы **Раисан Кадыров** билдиргенди. Экеулен «Жаш оюнулар» эмда «Жаш устаз» деген номинациялада хорлагандыла, бешеулен а конурусуну лауреатлары болгандыла.

Аскерчилеге бла школчулагга - жюн кийимле
Дагыстанда жууук заманлада жюден кийимле чыгарып башларыккыды. Аны ошондон Россияны кыюла эсдюроучюлерини миллет союзууну (НСО) баш директору Михаил Егоровну регионуну малчы молклерини башчылары бла тобешуунда айтылганды. «Дагыстан» РИА билдиргенге кере, НСО-ну башчысы эти бла юнюно жарашдыруу бла кюрешер бир нечча молкде болганды эмда аскерчилеге, кюч структуралада кыуулук этелгенге бла школчулагга жюн кийимле чыгарынуу кырауга болуугун айтханды.

Жюден артык солдат кыабыр юлюшлерин тапкандыла
Шимал Осетияда Эльхотовону кыабак эшиктерини кыоруулугуна эсгермесини кыатнада жюздөн аслам кызыл аскерчини сюектерини осырагандыла. Ала излеу ишлени кезуунде табылгандыла.

1942 жылда Киров районда эки ийиккыны ичинде кыаты сермешле баргандыла. Анда миңгле бла солдатла жоклагандыла. Аладан алыкка кеплери асыралмаганды.

Быйыл 16 кепор жангыртышылыккыды
«Кавказ» жол управленианын пресс-службасы билдиргенге кере, СКФО-ну төрт субъектинде - Ставрополь крайда, Къарачай-Черкесде, Къабарты-Малкварда бла Шимал Осетияда ремонт ишле бардырылгандыла. Къабарты-Малкварда Прохладный - Бахсан - Эльбрус А-158 жолда Бахсан, Малка, Топо-суу черкегелде кепюрле тап халга келтирилдиликке.

Хаж кылыртыгы сыйгенени саны өседи
Быйыл хаж кылыу августу ахырында башлангычкыда эмда сыйлы жерге барырга сыйгенени саны 40 процентте кеп болуукчу. Федерация Советини председателини орунбасары, РФ-ни Правительствосунда дин биритюулени ишлери жаны бла комиссияны хаж кылыу жаны бла уполномоченный Илья Умаханов билдиргенге кере, Россия быйыл сыйлы жерге 20500 адамны жиберирге эркинди. Сауда Аравияда кеп адамны келиюне хазырлай: инфраструктураны керттируу эмда жонгыртуу жаны бла ишле бардырылгандыла. Энди бек улуу Масджид аль-Харам мержит бир сагытта 48 миң адамны сыйындарыккыды.

Катарны посолу Ингушетияны жаратханды
Россияны регионларына жолочулуугуну Катар кыралны РФ-де энчи эмда толугу эркинликке посолу Мохамед Альтый Ингушетиядан башлаганды. Ол маданият, социал промышленность жаны бла да маганалы объектелде болганды, тау элени да жоклаганды. Республиканы халккыны адет-төвөлери, табияттарыны ариулуугу, артыкча бурунгулуу кыалары, аны тамашоога кыадирликкыды.

Катарны энчи келечини улуу мержит бла ислам университет ишлене турган жерге да болуукчу, алагыа быт кыралдан ахча болушук болуугуна да ишандарыккыды.

Жалганын ичиге чыгардыла
Жылыны башындан бери Адигеяда жалган ичигелден 60 литрден асламы сыйырылганды. Право низамны саклауучуа спирт болган продукцияны чыгарында законодательствого кеп санда да бузуулук этигенин чыккалгандыла. Битеу да 68 административ право бузуулукка эсеге алынганды. Тогуз адам жууапха тортылганды, деп билдиргенди Адигеяда МБД-ны пресс-службасында.

Былтыр бу республикада кеф эттириучю ичигелден ууланып 12 адам өлгенин эсизге салабыз.

Басагга **ТЕКУЛАНЫ Хауа** хазырлаганды.

Белгилер

Озган жылда байрам ичигеде Нальчикде Музыка театра Россия халк артистери Алий Тухужев бля Күна Дышекова тууганыла 100 жыл тогузана аталган ичиге болганды. Аны республиканы Куктура министр-ствосуну, А. Шогенцук аты Къабарты къырал драма эмда Музыка театрлары келечилери курагандыла.

хатерлерин этип, аланы эгерип, ала ойнаган бир къауум эски чыгарманы жангыдан салгъанларын чертгенди. Бзы бля экранда Мухамед Кармоковну «Соймекчилик» деген пьесасына кер алганда алпай ат бля салынган спектакльдин бир юзюк кьоргозгенди. Ол спектакльдин бир кесегин бюгонюго артистле ойнагандыла.

Аланы атлары - ёмюрде да театр искусствону тарыхында

ланы Шарфаны, Биттирланы Абидатны, Рахайланы Таубини, Кючюкланы Магомедни эм башкалары ырызлык сьв бля эсергенди.

Къабарты-Малкъарны халкъын бу уллу къууун бля алгъышларга Адыгес Республиканы театрында Россияны сыйлы артисти, Театрда ишле-нгенни союзуун таматасы Заур Зехов, Адыгес Республиканы искусствосуну сыйлы кыулукчыусу Аслан Хажук, Ингуш Республикадан Лом-Али Торшхов бля Аза Мурабехов, Къарачай-Черкес театрдан Мурабехов Азам келгенди. Эстрадаы келечилери да жарытхандыла бу ингирни: КъМР-ни, КъР-ни, Ингуштяны сыйлы эм халкъ артисти

гешдирюну бир эди - ол алгынныг оюну эркенд кьорди, жангыны а - сахнада. Аландан бири - Цагорени пьесасына кер салынган «Невеста из Иммериты» деген постановкады. Дуннида алпай чыгармала боладыла - къаллай бир бетеше турсан да, алпай бир дайы кууандыра турган; эркирмиген. Бам, бу алпанды. Республиканы сахналарында кетмейди, алай эсе уа, ол къарауучуны излемле-ди. Анда Кунаны кызы Раиса Тубаева ойнаганы аны анасына бля Али Тухужевге аталган ингир бютоюда эччи этгенди.

Кеп спектакльде ойнагандыла бу эки юблар бирге. Аландан бири - «Та-туза бля Сату» - дугерли драматург, жазычу Георгий Угувани къырма-сына кер салынган. Аны кесегине экранда къарагандан сора сахнага Фатима Чехмакова, Юрий Балкоров, Хасан Бизов чыккандыла. Ала оюн-ларын эрттеги артистлерибизча, аландан дьрс альп, алай къурагъанларын белгилорчиде.

Шолохову «Поднята целина» деген романына кер къуралган оюнда эрте Тухужев Шукарыны ойнаганды, Кун а - казак тийрирнуу. Аланы ишлерин кьориде сабий театр студияны эски оюну аны унутмай келпай бир тургъанларын эсге алырга керекди. Ол бир кюн болурга болур не-да... жюз жыл». Аны ол сьвалерни кьиле эсе туюшгорелди тобушюуде. Кууанчылы оныр, бу эки уллу адамды, аланы тарыхый фахмуларына ырызлыкларын билдирге оюнон, санагъа чыккыналда бирден айлан ариу жыр бля бошалганды.

КЕРТИЛАНЫ Сакинат.

РЕДАКЦИЯНЫ КЪОНАГЪЫ

«Спортну бу тюрлюсюнде эталлыкма, чыдарыкъма, жетишаллыкма деген хорлайды»

Тазкюн-дону ГТО тюрлюсюнде федерация бизде ишлеп башлаганы алай кеп заман озамганы, болса анда жару этшн сабийле, окруда окуна атарын айтыра, келсирдин сынамлы спортчуланы хорлай келелиде. Алгъаракъла да ала СКФО-ну биринчилигинде аслам майдал кытхандыла. Республикада тазкюн-до кылай айныганыны, бю-пюнюк болумуну, борчларыны юсюндеди федерацияны президенти болупкышчу Байдаланы Ахмат бля ушагыбыз.

Тазкюн-дону тарыхы да сейриди. Аны генерал Чой Хон Хи Шимал Кореда Граждан урушун кезююнде аскери бля жесирге тюшген заманында куу-ранды эди. Ол заманды эки акаланы ны кытхандыла бизни бюгонюнде этгенбиз оюндади. Ол тазкюн-до спортни керти да аскер тюрлюсю эди. Аны философиясын, приьмларын, техникясыны юсюндеди 500-ден аслам бетде 20-томдук кытап чыккыналды. Белгилерге сөөме: аны философиясы аддамы ниетин кючлендириуню юсюндеди.

Спорт федерациясы бир жыл кеп тюрлюде, болса бюгонюкде жару этрге кылай бир адам келеди? - Бусатгады 50 аслам адам жюрюидю. Ата-анала алга сабийлерин бери иерге бир кесек къоркъадыла, алай аргда балалары орамда бошуна айланн турмаз, аман къауумлакъа къошумаз неда кеси кесин къорулай билер ичюн кеслери келтирдиле. Аланы эм гитчесине 3,5 жыл болады, эм абдаданына уа - 17. Асламысы - 60 проценти - кызычыкыналды.

Алай гитчелик жару эталамыдыла да? - Жангы келген адам биринчи жарым жылы санларын къадырдыра, къаруу алырга упражненияла этеди. Аргда уа приьмлакъа юретьбиз. Сабийлени сауукларына осларкъа болгъалыкъты, юйрегине оюе эселе, алагы жегилерек программа къурайбыз.

Адам сизге юйрегирге кеч келген эсе уа? Кеч дегеним, абдадан жыл сауда. - Мен кесим 20 жылдыма башлагъанма. Тренербиз Дадуланы Азамат айтангъа кер, абдаданыркъа спортдан не алырга сюйгенлерин билген этедила. Ала заманда къыйныркъа болса да, этиде жаруу тин къырыонп башлады. Шаркъ еднорствонла бля къоржириме деп ёмюрде да эсиме болмаганды. Кырындымы келтирме деп бир кер келгенлими окуна, спортну бу тюрлюсюн жаратханама, сора жюрюп башлагъаным.

Ахтары 4-чи бетиде.

Ахмат, кеп алгъа тазкюн-дону ГТО тюрлюсюню эчилиги неде болгъаны аныглатаркъы этеди. - Тазкюн-до юге юлюндеди. Эм эртгелинде тазкюн-до ИТО саналады. Ол миллетне аралды. Арда аны олимпиада тюрлюсю «ГТО» къураылганды. Биз жюрешин ГТО тюрлюсю уа кеп болмай жайылганды - XX ёмюрюне ахырында. Ол бек къоркъуулакъа саналады, аны къый, «къылычы» дерге да болупкъуа; спортчуга 18 жыл толгъа эсе эчнамъа эччи кийилме бермейлиде, жангыз да башына бля аякъларына паролон шлем бля чурукъла киреер энчи этелиди, аякъла, къола бля да уррукъа жаркъыла.

Бизде федерация къачан эм кимни башламчылыгы бля къураганды? - 2016 жылда Дадуланы Хажимни жашы Азаматны башчылыгында къураылганды. Башха тюрлюлеринден федерацияла айтыраркъалдан бери да ишледила.

Спортну билгъа тюрлюлер бир халда турмуучудула, жорукълары да дайым алышындырыладыла. Сизде уа ол жаны бля хал къалайды? - ГТО-ны штаб-фатары Къазандады. Россияны чемпионаты да анда бюкиди. Жорукълары уа беш жылга жарашдыруучудула. Ала бир тюрлю сылтау бля тп керюнесиме, олсагъатлай тюрлендилериде. ГТО тазкюн-дону къванты тюрлюсюнде болгъалыкъты, ортосунда къарачай спортчуну туюшюуда, андан-мындан уруп, тюр-еге юрешсен, къыстарга болупкъуа. Жар сермешген адамдын анга къолунг-агынгын тийгенинги эсегерге кереди, алай аны иш этип ачытырга, бюгонда биле тургъанлай сауукчуна чып шонорге жарамдыла. Ноккауту бардыла, алай сермешген негеринги ур-

ганлай аны эси ауса неда аны юсюнде союламлай къалса, оени эришмуден чыгарыркыдыла. - Шаркъ еднорствонла бек сейр шартлары бел баула бля байламдыла, аланы эччи магъаналары барды. Сизде уа алайды. Бел баула акъ, сары, жашыл, кек, къызыл, къызыл-къара, къара боладыла. Къарада спортчуну усталыгына керге тогуз къауумга юлюшениде. Азы бел бар жауарга келгенде сабийни тазалыгыны белгисиди, сары - кюн чыккыналдыны (аны юйре-келесини), жашыл - эрттенгилде кырдыны, кек - сынамлы боенини, къызыл - къатылыкъны, тоз ниетлиликни, къара уа - бийик усталыкъны.

ДАТА

Арий-тала билмеген алим

Белгли лингвист, филология илмуланы доктору, профессор, КъМР-ни ичигеде биле кыулукчыусу, талай монографияны ишни бля окуу китапны автору, Гуманитар тинтилуени Къабарты-Малкъар институтуну (КБИГИ) къабарты-черкес бляомнюо таматасы Борис Чамоловчи Бижовеве 65 жыл толгъанды. Кесини шукьчуру, коллегасыны юсюндеди бюгон бизге филология илмуланы доктору, КъМР-ни илмулуну сыйлы кыулукчыусу Малкъон-дуланы Хамит хапар айтады:

-Борис Бижов Лескен районю Эски Урух (шьвдо Хатуей) элинде 1952 жылда кеп сабийли, иш кьиле отурулу юйоринде туугъан. Орта школдан сора Совет Аскерде къулукъ этгенди. 1972 жылда уа Къабарты-Малкъар къырал уни-верситетини айрымлай бошоганды. Бек уллу шукълары уа не заманда кеп да бармай аны СССР-ни Илмула Пермонтову, Алим Кешоковну чыгармаларын артыкъа бек сыйгеди. Аны бля мен 1980 жылда жаз башында инсти институтта таныш-ханама. Къыйын жылда эдире ала, болсада къырал илмулга шьвдо-ден эсе уллуракъ эте бурганды. Кысык заманын ичигеде Борис билимни, адепли, эсли адам болуп ишлерин кьортеди. Аны себепли кеп да бармай аны СССР-ни Илмула академиясыны тили тинтуу бля байламлы институтуну аспиранту-расына жибередила. Анда ол 1984 жылда - кандидат, 2006 жылда уа доктор ишлерин жетишилми къору-ланды.

лим беру эм илму министрствосуну Окъуу-методика советини члениди. 20-чи жылда 5-чу классыга окуу китаплары авторду. Школлагъа, КъМКУ-ну филология институтуна бля СКИГИ-ни театральны факультегине окуу программа бля пособила жарашдырганды. Аны башчылыгы бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди.

-Борис Бижов Лескен районю Эски Урух (шьвдо Хатуей) элинде 1952 жылда кеп сабийли, иш кьиле отурулу юйоринде туугъан. Орта школдан сора Совет Аскерде къулукъ этгенди. 1972 жылда уа Къабарты-Малкъар къырал уни-верситетини айрымлай бошоганды. Бек уллу шукълары уа не заманда кеп да бармай аны СССР-ни Илмула Пермонтову, Алим Кешоковну чыгармаларын артыкъа бек сыйгеди. Аны бля мен 1980 жылда жаз башында инсти институтта таныш-ханама. Къыйын жылда эдире ала, болсада къырал илмулга шьвдо-ден эсе уллуракъ эте бурганды. Кысык заманын ичигеде Борис билимни, адепли, эсли адам болуп ишлерин кьортеди. Аны себепли кеп да бармай аны СССР-ни Илмула академиясыны тили тинтуу бля байламлы институтуну аспиранту-расына жибередила. Анда ол 1984 жылда - кандидат, 2006 жылда уа доктор ишлерин жетишилми къору-ланды.

«Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бляомнюо къулукъчулары Алим Кешоковну тилини сейрлик сьзююн жарашдыргандыла. Ол бизни къыралда угъай, битен дуннида да жангызды. Аны КБИГИ-ни сайтына салгъа этгенди. Аны бля беш келди-дат диссертация къоруланганды. Ол илму-тинтуу ишни жетишилми бардыргъан аспирантаны бир къауумна бюгонюкде да насий-хаткъы этеди. Аны башчылыгында бля

«Спортну бу тюрлюсюнде эталлыкьма, чыдарыкьма, жетишаллыкьма деген хорлайды»

Ахыры.
Аллы 3-чо бетдеди.

- Къайсы тренер да, спортчугьа къыйын сала, ол майдалла кьытар деп умут этген сунама. Сиз а юйретген адалдыгьыздан ала эришюмуге къатышырла, грамотала алырла деп сакьлаймысыз?

- Ол жангыз тазкъон-дода угтай, спортну башка тюрлюлеринде да бек къыйын болумладан бириди. Бир-бир тренерле алагьа энди келген сабий хорпалым къалса, арта анга эс бурмай, кеси аллына къючумдула. Алай этерге уа жарамайды. Хар кимни да кесини энчиликлери барды, биз юйретгенде, аны эсге алабыз.

Былайда сабийлерибиз бек умтулдарыгьанларын да белгилерге оюме. Пешкин орамда ачанбьы залны, анда жару этгенлиги 90 проценти европалы эришюмуге жетерлерине ишке киме. Федерацияны бир уллу юйреткенди, адамла бизге кеслери сюйюп келеди, бирлери профессионал спортчула болурга излей-

диле, башкалары кеслерин къорууларга юйренирге итиндедиле.

Сора, шаркь единоборстволарда нызам бек къыйын биринчи жердеди окуна деге боллукьду. Устазынга, залынга кертичи болурга керексе, бир жерден башкасына чабын айланурга жарамайды. Спортчулары алларында насихатчаны намысы бек уллуду. Бизни тренерибиз а сабийле бир бити таба биледи, аланы хар бири да анга жарсууларын айтадыла, ол да аланы тюз юйретирге юрешеди.

- Эришюмле кесигиз а къарамайсыз?

- Жорукьлагьа тийишлиликде турирлени хар юч айдан бардырыгьа керекби, аны ючюн СКФО-ну бирси регионларындан, тазкъон-дону миллетле аралы федерациясындан да спортчулары чакьырабыз. Ол сабийлени сынамларын эвдюрюрге уллу себеплик этеди. Ала башка мадаларны, амалланы хайырланурга юйренеди.

- Жетишмелеригизни юсюнден айтагьыз эди.

ген оюмланы эсгермей болмай. Сиз ол затлагьа къайгырамысыз?

- Сабийле къарууларын кертюсюнде оюкунчоделе. Жарууну биринчи кюнонде окуна тренер спортчугьа тютюн, иги ичи неда бир жерде туюшюп, кесинден къаруусузу къыйнан кърсем, бери экинчи кере келме деучундо. Былайда сьз кърууланууну оюсонден бармайды. Алай а гитчеле аман къылыкьладан, ниетледен бир жаньнда турурларына эс бурарьы, сакьыбыз.

- Мындан ары не муратларыгьыз бардыла?

- Бусагьатда эки шолубуз ишлейди, ала экиси да Нальчикдедиле. Хасанинда, башка жерде да секция ачарга мурат этебиз. Нек дендеде элдеде умтулдарыгьан сабийле бек келюле. Россейни кубогун бардырылыкьыбыз. Тренерлик иш бла кесини да кореширге дейме, федерацияны аныгыгьа, сабийлени юйретуге къыйын салыргьа оюме.

Ушакьны КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия бардыргьанды.

Эзеланы Самира жарыкь норло, субай къызчыкьды. Анга тёрт жыл болады. Ол къала къушкъанда орналган аруу шахарьы Тьрнауауду жакьында.

ЮЙРЕТИУ Терс атламладан тьярча

Бу кюнде Черек районь Герегек элини орта шолуида окугьанла бла болгьан туюбешюуде терроризмин, экстремизмин, наркоманияны, коррупцияны эмда миллетени араларында байламлыкьланы профилакьтасыны оюсонден баргьанды сьз. Ол тийрени жер-жерли администрациясы башлам-чылыгы бла куралгьанды. Туюбешюу

чертилип айтылгьанды. Терроризм а билеу адам улугьа къоркьуу салгьаны ол келюле баргьаны да билюленгендиле. Жаш адамла ны дини экстремизмге тартуу Интернетни юсю бла, башка амалла бла да бардырылгьаны энсегрип, ата-анала бла устала сабийлени къылыкьларна кьорюксэ бурбурга, ала бла селширге, огурулу ниетлеге, аманын игиден

Бизни корр. Суратда: туюбешюуно кезиюунде.

Магьаналы оюн

Футболчуланы, къараучуланы да кёллендирген матч

Апрель айда «Спартак» командабыз эки матч бардыргьанды. Биринчисинде ол хорлагьанды. Экинчисини а теге эсеп бла бошагьанды. Алай бла, алгьа нальчикчине «Нефттехимик» бла ойнагьандыла эм 1:0 эсеп бла алыч болгьандыла. Тышында туюбешюуде бир бири эзындан ол керек къытыдыргьанларындан сора бу хорлам бютюн уллу магьананы тутханды. Футболчула, къараучула да кёл этдиргенди.

Ызы бла спартакчыла Владивостокну «Луч» окуна этгендиле, жеуленген сары карточкада да беригендиле. Болсада къазуачылыны ол да тыймагьанды. Бир кесекден аланы келечилери, спартакчыны кийиминден хыны тутуп, чабыуулун ахырында дери жедирге къоймагьанды. Алай судья аны эселемген чамы этгенди огьесе кертиси бла да кермегенмиди, алай майдандан а къыстамагьанды.

Экинчи таймда спартакчыла эс жыйгьандыла, жангы, алыкъа арымагьан футболчула да чыкьгьандыла.

«Луч» кючлюрек эди. Алай мен бизничилини да махтаргьа суюем», - дегенди.

Ауур атлетика

Юниорланы араларында эм кючлю

Белгород областыны Старый Оскол шахарыны «Аркада» спорт мекьаньнда юниорланы араларында Россейни ауур атлетикадан биринчилиги бардырылгьанды. Анда Элбрус райондан спортчу Альберт Кипов жетишмил болгьанды.

Ол ары дери СКФО-ну биринчилигинде 56 килограмм ауурдукь категорияда хорлагьан эди. Старый Осколда Альберт эки упражненинда 205 килограммны кетюргенди. Бу керюмдюсю бла жаш алтын майдал угьанды эм Россейни спортнуу улгьаны мардасын толтургьанды. Аны тренер Мурад Шаов юйретеди.

А. ТАЛАЕВ.

СУРАТДА: Альберт Кипов тренери Мурад Шаов бла.

Бокс

Кьыралны жыйымдыкь командасына къошулгьанды

Владикавказда 15-16-жыллыкь спортчулары араларында боксдан Россейни биринчилиги болгьанды. Анга кьыралны регионларындан 300-ге жууукь спортчу къатышанды. Аланы араларында «Эльбрус» сабий-жаш тьлю спорт школдан Джаппулары Расул да болгьанды.

Ол, 57 килограммгьа дери ауурдукь категорияда сермеше, Орвэлдан, Кьрымдан бла Пермьден спортчулары къытханды. Жангыз да финалда былтыргьы биринчилиги чемпионуна - чечени спортчугьа - хорлатханды. Алай бла кюмш майдал алгьанды. Аны тренер Хаджжылы Тимур юйретеди.

Расулну кьыралны жыйымдыкь командасын къошхандыла. Энди ол июльда Олимпиада оюнланы кюмш призьру, дунияны бла Европаны чемпиону Александр Кошкинин хурметине бардырылган турнирде эриширди. Аны эсеплерине кьере уа, Россейни Европаны биринчилигине барлыкь командасы кьыраллыкьды.

Анатолий ТЕМИРОВ.

СУРАТДА: Джаппулары Расул. Сурат аурунуду.

Бизни корр. Суратда: туюбешюуно кезиюунде.

Алышындырыула гол келтирмеселе да, владивостокчула къоркьуула чабыууларыны эталмагьандыла. Тонну къабакьыла тава эки керек ургьандыла, алай бир кере да кийрименгендиле.

Биогонни эсеплеге кьере «Спартак-Нальчик» турнир таблицада онбешинчи жердеди. «Луч-Энергия» уа - онекинчиде. Нальчикчине энди «Спартак 2» клуб бла туюбеширгендиле.

Матчыны ахырында аны оюсонден оюмларын командаланы баш тренерлери бирдиргендиле.

«Спартак-Нальчикни» баш тренери Хасанид Биджов «Матч чабыуулагьа бай эди. Бизге таймын алыкъа тире болурга керек эди, нек дегенде туюбешюу асыры эрте башлангьанды. Самолетда жолубуз да къыйын этгенди. Майданын ослалгы футболчулагьа болгьан ахшы оюн кьёрпозторге къоймагьанды. Топ паслагьа кёл ийилгенди, аны спортчула бир бирден кёл кере да сыйыргьандыла. Есюмлю футболчула болгьанлары ючюн бу жаньы бла

Дзюдо

Кишиге ал бермегенди

Грузияны Тбилиси шахарында дзюдодан Гран-при сериядан халкьла аралы турнир бардырылгьанды. Анга дунияны 35 кьыралындан 250 эм кючлю спортчу къатышханды.

Анда 100 килограммгьа дери ауурдукь категорияда бизни жерлешюбди Замкьшилыны Казбек хорлагьанды. Алгьа ол азербайджанлы Джалил Шукровни бла узбекли Соиб Курбановну инбалларындан аууруп онгларгьанды. Жарым финалда уа бразилияны Рафаэль Бузакаринини эм финалда шведли Мартин Пасеканы къытханды. Алай бла Казбек алтын майдал кючлю болгьанды.

Бизни корр.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛАНЫ Ж.Ж.

РЕДАКЦИЈА:
ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору оруснабасары), ЖАНГУРАЛАНЫ Нахабат (баш редактору оруснабасары), ТОКЪЫЛАНЫ Борис (жууалы секретары), МОКЪАЛАНЫ Зуура (белюно редактору), ТИКАЛАНЫ Фатима (белюно редактору).

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору приемлай: 42-63-01, 42-38-21, 40-04-82
Жууалы секретарь - 42-66-85
Секретариат - 40-93-62, Корреспонда - 42-63-52.

РЕДАКЦИЈАНЫ БЕЛОМЛЕРИ:
Полистика эм право - 42-24-02, 42-67-68.
Экономика - 42-66-73.
Культура - 42-76-76.
Социал ишсе - 42-75-82, 40-59-18.
Курортла, туризм эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Окуучууу бла байламьакьла жооруктоу эм жазыуу - 42-37-94.
Эчи корреспондент - 42-68-72, Тилмачла - 40-28-97.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла къызгьат жооруктоуби.
Кюч жазмагьа рецензия этилмейди эм ала арты кьайтарылмайды.

Газетте басылгьан материалда айтылган оюмла редакцияны баш келешмесге боллукьду. Алада айтылган муратлар эч ючюн.

Россей Федерацияны Басманы жооруктоу законун тийишликчесе материалды авторлары кеслери жууушмайды.

Редакция авторлардан 400 гетте тизгенден (машина бла жазылган 5-6 бет) келино алмайды.

Газетте Басмамы эм асымамы информацияны эркинликери кюрулууу жаньы бла Къабарты-Малкьар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрьда регистрация этилгенди.

Регистрация номер - ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51532

Газетти басмагьа КЪМР-ин Басма эмда асымамы коммуникацияла жаньы бла къызгьат комитетини компьютер службагьа хазыр этгенди.

Газет «Тетраграф» ООУ-ну тинюграфиясында басмангьанды. Нальчик шахар, Ленин аты проспекет, 33

Газетлени ислерине тапдыруу ючюн КЪМР-ин почта сызыны федерациялы Управленикьа жууушмайды.
Телефонла: 76-01-28, 76-01-10

Газетлени розничкада сатыу ючюн КЪМР-ин «Песочная» акционер общество жууушмайды.
Телефон: 42-49-34

Номерге графике кьере 19:00 сагытда кьол салынгьанды. 20:00 сагытда кьол салынгьанды

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГЪАРЪАНЫЛА:
Текуланы Хауа-дзюрууу редактору; Кетерчилены Зульфия - жууалы секретарыны оруснабасары; Зезуланы Лида - (1, 2-чи бетле); Селкяны Валентина - редактору. (3,4-чо бетле) - корректорла.

Тиражы 2100 экз. Заказ № 437
Багьтасы 10 сомду.

РЕДАКЦИЈАНЫ ЭМ ПЕДАТЪАНЫ АДРЕС:

36000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекет, 5.
элктрон почта: elbor_50@mail.ru